

Visie cultuureducatie SPOLT (herziene versie april 2015)

Cultuur en onderwijs zijn allebei gericht op betekenisgeving. Cultuur toont een scala aan mogelijkheden om de wereld waarin we leven betekenis te geven. Die mogelijkheden zouden centraal moeten staan in de ontwikkeling van kinderen tot medevormgevers van de toekomst.

Kinderen zijn de medevormgevers van de toekomst. Niet in de zin van de maakbare samenleving zoals die in de 20^e eeuw actueel was, maar veel meer als participant in de samenleving. Onderwijs is veel meer een oplossingsruimte dan een kennisinstituut geworden.

Het is daarom van belang dat onderwijs kinderen de mogelijkheid biedt via een doorlopende leerlijn van basisonderwijs en vervolgonderwijs voldoende cultuur geletterdheid inclusief een bijpassende attitude te ontwikkelen.

Educatie in cultuur functioneert als een krachtig middel om een nieuwsgierige en actieve houding te stimuleren; passend bij de talenten van de kinderen om hun competenties te ontwikkelen. Daarmee is cultuureducatie geen vak maar een onderwijspraktijk, een voortdurende actieve zoektocht. Het benoemen van het uit te werken proces in termen van een zoektocht of expeditie geeft aan dat het invoeren van gebruikelijke methodieken niet zal volstaan. Het van onderuit ontwikkelen, vanaf de werkvloer opbouwen, heeft een andere aandacht nodig.

Cultuur start bij verkenningen in de wereld die kinderen dagelijks om zich heen ervaren. Hiermede formuleren we cultuureducatie als een vanzelfsprekend gereedschap dat leerkrachten tot hun beschikking moeten hebben (of hierin begeleid worden) om kinderen (vormgevers van de toekomst) toe te rusten voor hun "taak".

Cultuur biedt een rijke en aantrekkelijke leeromgeving waarin kinderen doelgericht en praktisch toepasbare kennis en procesvaardigheden ontwikkelen.

Hiermee maken we de ideeën zichtbaar in de praktijk van alle dag op school en kunnen we de competentie-ontwikkeling van kinderen optimaal ondersteunen door leerprocessen te volgen en leerresultaten vast te stellen en te evalueren ten aanzien van kennis, vaardigheden en houdingen.

Wat betekent dit voor SPOLT

Cultuureducatie is leren over, door en met kunst en cultuur. Inclusief het leren beoordelen, genieten en zelf beoefenen van kunst en cultuur- binnen- en buitenschools.

Cultuureducatie is op de scholen van SPOLT onderdeel van het totale onderwijsprogramma voor het realiseren van de kerndoelen en om te werken aan algemene ontwikkelingsdoelen zoals sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfvertrouwen en respect. Er is aandacht voor talentontwikkeling binnen de verschillende disciplines van kunst en cultuur (muziek, theater, literatuur, dans, beeldende kunst, erfgoed en media) en we sluiten aan bij onderwijsontwikkelingen, zoals boeiend onderwijs en meervoudige intelligentie, met gerichte aandacht op de 21st century skills.

Elementen die binnen het onderwijs op de scholen van SPOLT een rol spelen bij de realisatie van de doelstelling cultuureducatie zijn:

- het geven van kaders om cultuur te leren (kennen), waarderen en begrijpen
- het aanzetten tot deelname
- het stimuleren van gedragsverandering
- het kennis laten nemen en ontdekken van cultuur
- de intrinsieke waarde; het 'belevingselement'
- het niet-vrijblijvende karakter; de 'bewustwording'

We zetten hierbij alle vormen van educatie in die beogen de leerlingen in contact te brengen met kunst, cultuur, erfgoed en media in actieve, receptieve dan wel reflectieve vorm. Activiteiten gericht op vergroting van deskundigheid van leraren of het onderwijsteam vallen ook onder het begrip cultuureducatie.

Hiermede wordt cultuureducatie ingebed in het schoolprogramma van de scholen van SPOLT.

Tevens stellen de scholen van SPOLT zich tot doel het aandachtsveld van de leer- naar de leefomgeving te verbreden. Middels buitenschoolse cultuureducatie wordt kinderen de kans geboden zich verder te ontwikkelen of te ontdekken wat ze leuk vinden, waar ze goed in zijn en wat de culturele mogelijkheden in de omgeving zijn. Samenwerking met de amateurkunst biedt kansen voor ons onderwijs en zorgt voor inbedding in het onderwijs van erfgoededucatie en volkscultuur. Lokale inpassing is gewenst.

De hierboven beschreven visie leidt tot 6 gemeenschappelijke en overkoepelende doelstellingen voor cultuureducatie op SPOLT-niveau:

1. Leerlingen hebben op het einde van groep 8 kennis (feiten en inzicht), praktische- en procesvaardigheden uit cultuureducatie verworven via actief in contact te zijn gebracht met professionele kunstuitingen.
2. leerlingen zijn zich op het einde van groep 8 bewust dat Kunst mensenwerk is, door en voor mensen.
3. leerlingen zijn op het einde van groep 8 in procesmatige en productmatige zin in staat oplossingen te bedenken voor en ontwerpen te maken van kunstuitingen; daarmee hebben de leerlingen ervaren dat kunst inspiratie en arbeid is.
4. leerlingen kunnen op het einde van groep 8 via kunst in hun eigen omgeving relaties leggen tussen werking en vorm van materiaal. Bezig zijn met het vormgeven van wat iemand bezig houdt, valt al onder kunstuitingen.
5. Leerlingen hebben op het einde van groep 8 ervaren dat je over kunst een mening kunt hebben. Smaken verschillen, maar er valt over te praten.
6. leerlingen hebben op het einde van groep 8 een positieve houding ten aanzien van Kunst en Cultuur en herkennen Kunst en Cultuur als een integraal aspect van de wereld. Leerlingen hebben ervaren dat Kunst en Cultuur van jou is en over jou gaat.

Deze 6 doelstellingen vormen voor alle SPOLT-scholen het referentiepunt om cultuureducatie resultaatgericht in het onderwijsprogramma te implementeren.

Gedurende 8 jaar basisonderwijs werken leerlingen aan de hand van een vraaggestuurd onderwijsaanbod voor cultuureducatie dat leidt tot het bereiken van deze doelstellingen.

De rol van de cultuurcoördinatoren de komende planperiode:

Om deze doelstellingen te realiseren en de scholen daarin te ondersteunen is er een kwaliteitskring interne cultuurcoördinatoren voor de scholen van SPOLT.

De kwaliteitskring interne cultuurcoördinatoren werkt onder regie van de bovenschoolse cultuurcoördinator en voert de volgende taken uit:

- Het bevorderen van een breed draagvlak op de school als voorwaarde om de implementatie van cultuureducatie succesvol te laten verlopen.
- Het opstellen van cultuureducatiebeleid aansluitend bij de ambities van de afzonderlijke scholen van SPOLT en passend binnen de visie en doelstellingen voor cultuureducatie van SPOLT.
- De implementatie op de eigen school begeleiden, waarbij het bewust werken aan kerndoelen (voor kunstzinnige oriëntatie) voorop staat.
- Het coördineren van inhoudelijke en organisatorische zaken op het gebied van cultuureducatie in de eigen school.